

VIVA-SVV en zij-kant
Sensibilisatiecampagne tegen
partnergeweld 2011
'Geweld, geen gezicht'

zij-kant
de progressieve vrouwenbeweging

VVA
SOCIALISTISCHE VROUWEN VERENIGING
Partner van / Socialistische Mutualiteiten

‘Geweld, geen gezicht’ Sensibilisatiecampagne tegen partnergeweld 2011

De **vrouwenorganisaties zij-kant en VIVA-SVV** voeren voor het zevende jaar op rij actie tegen partnergeweld. Met de **campagne ‘Geweld, geen gezicht’** willen ze jongvolwassenen laten inzien dat de kiemen van een onevenwichtige en zelfs gewelddadige relatie ook in jonge relaties aanwezig kunnen zijn. Daarom trekken **VIVA-SVV** en **zij-kant** van **11 tot 25 november 2011** met de **Facetoeek**-mobiel door Vlaanderen en Brussel om **jongeren** te wijzen op de symptomen, gevaren en gevolgen van partnergeweld.

Cijfers

Volgens de studie ‘Ervaringen van vrouwen en mannen met psychologisch, fysiek en seksueel geweld’ in 2010 van het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen werd 14% van de vrouwen en 10% van de mannen tussen 18 en 34 jaar gedurende een periode van 12 maanden het slachtoffer van partnergeweld. Als we kijken naar de leeftijdscategorie 18- tot 24-jarigen, loopt dit aandeel op tot 11% voor mannen en maar liefst 22% voor vrouwen.

Preventie

Ook in prille relaties tussen jongvolwassenen kunnen de kiemen van een onevenwichtige of zelfs gewelddadige relatie al aanwezig zijn. Door jongeren tijdig te wijzen op de symptomen, gevaren en gevolgen van partnergeweld, hopen **zij-kant** en **VIVA-SVV** dat geweld te voorkomen, eerder dan het te genezen. Ze bieden daarom ook strategieën aan voor een gezonde relatie. In hun eerste relaties leggen jongeren immers de basis voor hun verdere sociale contacten en is het cruciaal dat ze meteen de juiste communicatieve vaardigheden leren gebruiken. Dit is het ideale moment om hen positieve relatietips aan te reiken, te wijzen op signalen van machtsmisbruik in een relatie en te leren hoe ze hier op een goede manier op kunnen en moeten reageren.

De campagne ‘Geweld, geen gezicht’

Met de sensibilisatiecampagne ‘Geweld, geen gezicht’ willen de vrouwenorganisaties **zij-kant** en **VIVA-SVV** jongvolwassenen laten inzien dat partnergeweld verschillende gezichten heeft en dat de symptomen ervan zich ook in jonge relaties al kunnen manifesteren.

Voor de verspreiding van deze boodschap bundelen **VIVA-SVV** en **zij-kant** hun krachten met **Joetz**, de jeugddienst van de Socialistische Mutualiteiten en **Animo**, jong links.

Relatietest: hoeveel hits scoort jouw relatie?

Om iedereen te laten stilstaan bij de eigen relatie én die van vrienden, kennissen en familieleden, ontwikkelden **VIVA-SVV** en **zij-kant** een relatietest. Deze relatietest staat in de **informatiefolder**, die op de campagnetoer maar ook via diverse andere kanalen verspreid wordt. De folder informeert verder over partnergeweld en hulpadressen en verwijst door naar de Facebookpagina van de campagne (www.facebook.com/geweldgeengezicht).

Facebookapplicatie: geef jezelf een blauw oog

De **Facebookpagina**, die speciaal voor deze sensibilisatiecampagne werd ontworpen, biedt een uitgebreide aanvulling op de informatiefolder met o.a. getuigenissen van slachtoffers van partnergeweld, tips voor een gezonde relatie en hulpadressen.

Maar er is meer! **zij-kant** en **VIVA-SVV** rekenen op de kracht van sociale netwerken om zo veel mogelijk jongvolwassenen te bereiken met hun boodschap. Daarvoor ontwikkelden ze hun eigen **Facebookapplicatie**, waarmee iedereen zijn of haar profielfoto een blauw oog kan geven. Zo tonen ze aan de wereld dat geweld écht geen gezicht is. Deze unieke applicatie wordt op maandag 7 november 2011 gelanceerd op www.facebook.com/geweldgeengezicht. Wie de sensibilisatiecampagne 'Geweld, geen gezicht' online steunt, maakt bovendien kans op een **driedaagse citytrip naar Barcelona voor 2 personen**, aangeboden door Sunjets.

Facetoeke-mobiel

De **Facetoeke-mobiel** is tegelijkertijd het vervoermiddel en de informatiestand van de campagne 'Geweld, geen gezicht'. Deze promotiecar werd volledig aangekleed in de campagnestijl, met een verwijzing naar het campagnebeeld en de Facebookpagina. Op die manier zullen **zij-kant** en **VIVA-SVV** nergens ongezien voorbijrijden, zodat ze ook onderweg hun boodschap verspreiden en de Facebookpagina promoten. De vrouwenorganisaties houden telkens halt op typische jongerenplekken, waar iedereen de relatietest kan doen en een 'niet leuk'-stempel kan zetten op de **Facetoeke-mobiel** om de campagne te steunen. Bedoeling is om tijdens de campagne zo veel mogelijk stempels van sympathisanten te verzamelen, om te bewijzen dat partnergeweld iedereen aangaat en zo de beleidsvoorstellen kracht bij te zetten.

Beleidsvoorstellen

Omdat in 2011 nog steeds 1 op de 5 vrouwen te maken krijgt met geweld in eigen huis, formuleren **VIVA-SVV** en **zij-kant** enkele beleidsvoorstellen om partnergeweld aan te pakken via o.a. sensibilisatie, preventie, hulpverlening en rechtspraak.

Actieplaatsen

- Limburg
 - Hasselt op dinsdag 22 november
- Oost-Vlaanderen
 - Gent op donderdag 24 november
- Vlaams-Brabant
 - Leuven (Nationale Vrouwendag) op vrijdag 11 november
 - Leuven op maandag 21 november
- West-Vlaanderen
 - Brugge op maandag 14 november
 - Kortrijk op maandag 14 november
 - Oostende op zaterdag 19 november

- Antwerpen
 - Mechelen op dinsdag 15 november
 - Wilrijk (Campus Drie Eiken) op dinsdag 15 november
 - Antwerpen op donderdag 17 november
- Brussel
 - Etterbeek (Campus VUB) op woensdag 23 november
 - Brussel (PES Conventie) op vrijdag 25 november

Voor meer informatie en updates, surf naar www.horenzienenpraten.be.

Achtergrond

Partnergeweld is een niet te onderschatten maatschappelijk probleem:

- Partnergeweld kan in een klein hoekje zitten: beledigingen, vernederingen, geld aftroggelen, een voortdurend stilzwijgen, iemand zomaar achterlaten, dreigementen en intimidatie, emotionele verwaarlozing ...
- Partnergeweld is elke vorm van lichamelijk, seksueel, financieel of emotioneel geweld binnen een relatie. De ene partner heeft meer controle en macht dan de andere.
- Partnergeweld komt overal voor, ongeacht je leeftijd, opleiding, beroep, geloof, seksuele voorkeur of in welk land je geboren bent.
- Zowel mannen als vrouwen kunnen dader en/of slachtoffer zijn van partnergeweld, al worden vooral vrouwen getroffen.

De vrouwenorganisaties **zij-kant** en **VIVA-SVV** vinden dat geweld op vrouwen niet mag getolereerd worden. Daarom voeren zij elk najaar een preventiecampagne tegen partnergeweld, met als doel:

- mensen bewust te maken over het thema;
- het taboe rond partnergeweld te doorbreken door het probleem bespreekbaar te maken;
- mensen te informeren en te verwijzen naar hulp voor zowel slachtoffers als daders.

Relatietest: hoeveel hits scoort jouw relatie?

Partnergeweld komt voor in alle lagen van de bevolking, bij alle leeftijden en in alle relatievormen. Het is een fenomeen met vele gezichten dat voor sommigen moeilijk te definiëren is. Daarom is het voor iedereen belangrijk om de signalen van een onevenwichtige relatie, die kan uitgroeien tot partnergeweld, te kennen.

Sta regelmatig even stil bij je relatie. Denk aan wat je er zo leuk aan vindt, maar durf ook kritisch te zijn en te zoeken naar wat beter kan. Om je daarbij te helpen, ontwikkelden **VIVA-SVV** en **zij-kant** een relatietest.

We doen meestal dingen die mijn vriend(in) leuk vindt. Mijn mening is niet zo belangrijk.	JA	NEE
Ik krijg té veel aandacht van mijn vriend(in). Als we niet samen zijn belt of sms't hij/zij me constant.	JA	NEE
Mijn vriend(in) bemoeit zich vaak met hoe ik eruit zie en is overdreven kritisch over mijn uiterlijk (kleding, haar...).	JA	NEE
Onze ruzies lopen vaak uit de hand, met roepen en tieren en soms zelfs duwen en slaan.	JA	NEE
Mijn vriend(in) is erg jaloers en wil niet dat ik afspreek met anderen, zonder hem/haar erbij.	JA	NEE
Ik heb soms seks met mijn vriend(in) tegen mijn wil of hij/zij laat me dingen doen die ik niet wil.	JA	NEE
Mijn vriend(in) maakt me nerveus. Ik wik en weeg mijn woorden om hem/haar niet uit te dagen.	JA	NEE
Ik mag zelf niet kiezen waaraan ik mijn geld besteed. Mijn vriend(in) controleert mijn uitgaven.	JA	NEE
Mijn vriend(in) vindt dat ik te veel omga met mijn familie en vrienden.	JA	NEE
Ik heb het gevoel dat mijn vriend(in) niet altijd eerlijk is. Het is moeilijk hem/haar te vertrouwen.	JA	NEE
Mijn vriend(in) maakt me belachelijk, beledigt of vernedert me, ook in het bijzijn van anderen.	JA	NEE
Het humeur van mijn vriend(in) wisselt vaak: van roepen en tieren gaat het snel naar lieve woordjes en knuffels.	JA	NEE
Mijn vriend(in) geeft mij het gevoel dat ik de oorzaak ben van onze ruzies.	JA	NEE
Er zijn problemen in onze relatie waar we niet over kunnen praten.	JA	NEE
Mijn vriend(in) leest achter mijn rug mijn sms'jes of e-mails.	JA	NEE
Ik ben soms bang van mijn vriend(in).	JA	NEE
Mijn vriend(in) zegt dat ik blij mag zijn dat hij/zij bij me blijft. Niemand anders zou me ooit willen.	JA	NEE

Lief, liever, weg?

- Heb je minder dan 3 ja's? Dat betekent dat het wel goed zit in je relatie. Een gezonde relatie opbouwen is niet altijd eenvoudig. Bij jou lukt het duidelijk wel, maar misschien zijn er vrienden of familieleden die niet zo'n goede relatie hebben. Als je je zorgen maakt over hen, praat er dan over en zeg hen dat je wil helpen. Hulpadressen vind je op www.horenzienenpraten.be.
- Heb je 3 keer ja of meer? Het is belangrijk dat je weet dat dit signalen zijn van een onevenwichtige relatie die kan uitgroeien tot partnergeweld. Maar vergeet niet: liefde is een werkwoord. Je kan samen met je vriend(in) werken aan een gezonde relatie. Lukt dat niet, weet dan dat er altijd mensen zijn bij wie je terecht kan. Praat met iemand die je vertrouwt of neem contact op met een luisterlijn, zoals Tele-onthaal (tel. 106). Meer info vind je op www.horenzienenpraten.be.

Omdat in 2011 nog steeds 1 op de 5 vrouwen te maken krijgt met geweld in eigen huis, formuleren **zij-kant** en **VIVA-SVV** enkele beleidsvoorstellen om partnergeweld aan te pakken via o.a. sensibilisatie, preventie, hulpverlening en rechtspraak.

Bewustmaking van het publiek

Grootschalige campagnes moeten het publiek alarmeren, informeren en sensibiliseren:

- Brochures, websites, infoavonden, enz. zijn nodig om alle betrokkenen te informeren en te begeleiden in hun intenties om het geweld te stoppen. Slachtoffers en plegers moeten ingelicht worden over de hulpverleningsmogelijkheden voor henzelf, hun relatie, hun gezin en hun kinderen. Het moet duidelijk worden dat ook als partners de relatie niet willen beëindigen, zij hulp kunnen krijgen om het geweld binnen hun gezin te stoppen. Slachtoffers die wel willen breken met hun partner, moeten geïnformeerd worden over hun rechten en over de opvangmogelijkheden. Daders moeten geconfronteerd worden met de criminele aard van hun acties en met de mogelijke gevolgen (ook juridisch) ervan.
- Specifieke preventiecampagnes voor jongeren kunnen toekomstige generaties behoeden voor partner- en gezinsgeweld. De focus moet daarvoor liggen op het kanaliseren van emoties en het aanleren van communicatie- en oplossingsvaardigheden, zodat discussies op een constructieve wijze en zonder geweld kunnen afgehandeld worden.
- Het doelpubliek van bewustmakingscampagnes moet ruimer zijn dan enkel slachtoffers of daders. De brede samenleving moet gesensibiliseerd worden opdat geweld afgekeurd wordt, taboes doorbroken worden en partner- en gezinsgeweld bespreekbaar wordt. Omstaanders moeten weten hoe te handelen wanneer ze partner- en gezinsgeweld in een ander gezin vermoeden.

Bewustmaking van vertrouwenspersonen

- Slachtoffers van partner- en gezinsgeweld voelen zich vaak alleen. Het is belangrijk dat vertrouwenspersonen (zoals huisartsen, leerkrachten, politieagenten, CLB-medewerkers...) vertrouwd zijn met de problematiek. Zo kunnen ze de symptomen in een vroeg stadium herkennen, de slachtoffers op een goede manier opvangen en hen doorverwijzen naar de gepaste hulpverlenende instanties.
- Hetzelfde geldt voor de eerste opvang van plegers: als vertrouwenspersonen de weg kennen naar specifieke hulpverlening rond geweld kunnen daders vroegtijdig en snel doorverwezen worden. Dat komt niet alleen de plegers, maar ook hun partner en gezin ten goede.

Ondersteuning van de hulpverleners

- Er moet een netwerk gecreëerd worden van medische, psychosociale, politionele en gerechtelijke instanties, zodat in gevallen van partner- en gezinsgeweld een vlotte gegevensuitwisseling en een doorgedreven coördinatie tussen de hulpverleningsinitiatieven mogelijk is.
- Nieuwe initiatieven en positieve ervaringen met bepaalde praktijken in specifieke regio's moeten in een nationaal overlegplatform gedeeld kunnen worden met collega-hulpverleners.

- Er moet geïnvesteerd worden in onderzoek over partner- en gezinsgeweld, preventie en hulpverlening, zodat eensgezind gekozen kan worden voor de meest doeltreffende interventies.
- Een gestandaardiseerd medisch certificaat tot vaststelling van geweld zou het beheer van gewelddossiers door verschillende actoren vergemakkelijken.
- Er is een nijpend gebrek aan noodopvang, waardoor slachtoffers soms noodgedwongen moeten terugkeren naar de gevaarlijke gezinssituatie. De overheid moet voorzien in voldoende kwalitatieve opvangmogelijkheden voor slachtoffers van partnergeweld, zodat de vicieuze cirkel van gezinsgeweld doorbroken kan worden.
- Kinderen die getuige zijn van gezinsgeweld hebben ook specifieke noden en verdienen dus een aangepaste opvang, ingebed in hulpverleningsorganisaties zoals het CAW, GGZ, CKG ... Er is nood aan hulpverleners met kennis van zaken en met de tijd en de middelen om deze kinderen goed en langdurig te begeleiden.

Justitie

- Werk maken van de intentie om een familierechtbank te creëren die toelaat de tegenstrijdigheden tussen strafrechtelijke en burgerlijke vonnissen op te lossen.
- Rechters moeten in concrete situaties alle noodzakelijke middelen aanwenden om partner- en gezinsgeweld te stoppen en nieuw geweld te voorkomen. Er kan gekozen worden voor hulpverlening en begeleiding, maar evenzeer voor harde straffen, al naargelang de specificiteit van de situatie. Uit zowel wetgeving als rechtspraak moet hoe dan ook blijken dat gezinsgeweld niet getolereerd wordt en dat slachtoffers gehoord en beschermd worden.

Reflectie

Er moet een debat gevoerd worden over de mogelijkheden voor artsen om inlichtingen aan het parket te verschaffen over gevallen van ernstig partnergeweld wanneer het slachtoffer daar zelf geen initiatief voor kan of wil nemen. De privacywetgeving en de regels omtrent het beroepsgeheim mogen geen belemmering zijn voor een adequate hulpverlening.

(Deze beleidsvoorstellen zijn deels geïnspireerd op Pieters, J., Italiano, P., Offermans, A. en Hellemans, S. (2010), 'Ervaringen van vrouwen en mannen met psychologisch, fysiek en seksueel geweld', Brussel, Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen, 238 blz.)

Praktische informatie

de progressieve vrouwenbeweging

zij-kant, de progressieve vrouwenbeweging

Grasmarkt 105, bus 43

1000 Brussel

www.zij-kant.be

SOCIALISTISCHE VROUWEN VERENIGING
Partner van / Socialistische Mutualiteiten

VIVA-SVV vzw, socialistische vrouwenvereniging

Landelijk secretariaat

Sint-Jansstraat 32-38

1000 Brussel

www.viva-svv.be

Contactpersonen

Ans Hoydonckx, stafmedewerker Gelijke Kansen **VIVA-SVV** en coördinator project

Tel: 02 515 04 10 of 0496 32 44 46

E-mail: ans.hoydonckx@viva-svv.be of info@horenzienenpraten.be

Vera Claes, nationaal secretaris **zij-kant** en coördinator project

Tel: 02 552 02 64 of 0477 65 54 63

E-mail: vera.claes@zij-kant.be of info@horenzienenpraten.be

Meer informatie vind je op: www.horenzienenpraten.be

Expertise over het thema gezinsgeweld kan je vinden bij het IGVM (Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen): www.igvm.fgov.be

Wedstrijd georganiseerd met de steun van

SUNJETS.be

SOCIALISTISCHE VROUWEN VERENIGING
Partner van / Socialistische Mutualiteiten

de progressieve vrouwenbeweging

INSTITUUT VOOR
DE GELIJKHEID
VAN VROUWEN
EN MANNEN

